

Doc. Vlastislav Matoušek, Ph.D. Lublaňská 1727/27, 120 00 Praha 2, EU

Tel: 00420 732272217 E-mail: vlastislav@gmail.com matousek@shakuhachi.cz

<http://www.shakuhachi.cz> www.komuso.cz

<http://www.musica.cz/skladatele/matousek-vlastislav.html>

Office: Music and Dance Faculty of the Academy of Performing Arts in Prague

Department of Music Theory and History

Tel: 00420 234244143 www.hamu.cz

Oponentský posudek disertační práce

Cesta mantry z Indie do Čech
aneb příspěvek k etnografii hudby a globalizace

Mgr. Veronika Seidlová, UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE, Fakulta humanitních studií, katedra Obecné antropologie
Doktorský obor Integrální studium člověka – Obecná antropologie

Předložená práce je velmi kvalitní, velice kompetentně vypracovaná a obsáhlá. Je navíc dokladem nejen úctyhodně vyzrálé odborné erudice a tvůrčí invence, ale i výjimečně zodpovědné pečlivosti, systematickosti a takřka mravenčí pracovitosti při dokumentační práci „v terénu“ i v následných reflexích získaných informací. Osobně si ještě nemohu odpustit vyjádřit bezmezný obdiv, že autorka dokázala takovouto zásadní práci napsat a dostat při tom zároveň i všem povinností raného mateřství. Všechna čest!

Již samotné téma práce je pro mě fascinující. Coby etnomusikolog, skladatel a koncertní performer samozřejmě oceňuji takto zasvěcený vhléd do hudebně-antropologické roviny tematiky. Ale spirituální aspekty práce jsou z mého pohledu ještě důležitější a objevnější, neboť již 50 let důsledně praktikuji každodenní cvičení vybraných jógových ásán a překonávat vypjaté situace a životní problémy mi nejvíce pomáhají právě mantry. Studoval jsem hindštinu, dévanagarí a chystal se pobýt část života v některém z indických ášrámů, což mi životní peripetie za totality sice znemožnily, ale o to více mne nasměrovaly k tradiční hudbě Indie, která se mi tak stala celoživotní inspirací.

Oceňuji uspořádání práce do tří základních dílčích celků – I. Úvodní část, II. Teoreticko-metodologická východiska III. Výzkumná část, kde za nejzajímavější považuji kapitolu Metodika a cíle výzkumu. V Úvodu autorka stručně objasňuje motivaci a výjimečné inspirační pohnutky, které ji přivedly k tematice **manter** v dnešní době globalizace, navíc v českém prostředí.

Zde bych rád podtrhl jedinečný fenomén, který dává předložené disertaci naprosto unikátní a **výjimečný vhléd do spirituální roviny tématu**, který bývá v antropologické i etnomusikologické literatuře označován jako tzv. *positioning*. Mám na mysli desetiletou osobní zkušenost autorky s bráhmanským kontextem, světem, který rozhodně není běžně přístupný. Takto výjimečný osobní vhléd získala díky setkání a následnému životnímu partnerství s příslušníkem privilegované brahmánské rodiny, který je mistrem jógy a sám prošel esoterickými obřady předávání příslušných manter v souvislosti s obřady dospělosti (*upanajana*) etc.

Úvodní část dále podrobně mapuje možné metodologické koncepte a podrobně reflektuje aktuální stav bádání vztahující se k tématu, který považuji také za výjimečně komplexně zpracovaný a cenný. Dále zde představuje model tzv. vícemístné etnografie (*multi-sited ethnography*) George Marcuse a její aplikaci na vlastní výzkum. Nechybí tu ani pojednání Ke způsobu přepisu védských textů do latinky etc., etc... Nepokládám za účelné nadále podrobně uvádět a popisovat jednotlivé další kapitoly práce, které taktéž demonstrují koncepčnost a logiku, a to i v následujícím řazení jednotlivých kapitol, myšlenek a sledu informací, postupně systematicky směřujících až k velice zajímavým analýzám a poznatkům v závěru.

Velice cenný je dle mého pohledu zejména bohatý materiál nashromážděný při osobních rozhovorech s vybranými aktivními hudebníky (Déva Premal), spirituálními mistry (sádhví **Abha!**) a exponenty „Mantrovníckého hnutí“.

Odborný jazyk je vytříbený, myšlenky jasně a lapidárně formulované do přehledných vět, citace a odkazy, bibliografie obsahující seznam literatury, webových stránek, rozhovorů a diskografie, grafickou přílohu, českou i anglickou anotaci lze jen pochválit. Cenným doplňkem je jistě také materiál – audio a video nahrávky z terénu - předkládaný na příloženém DVD (dle seznamu příloh), které ale bohužel nebylo součástí el. verze práce, určitě ale ještě autorce poskytne inspirace pro další bádání.

Zbývá jen dodat, že se dle mého názoru jedná o vzorně vypracovanou práci, bez formálních chyb, včetně minimálního množství překlepů a drobných přehlédnutí, které jsem si dovolil označit v PDF verzi disertace (zašlu autorce) a doporučil bych je korigovat, zejména před případným publikováním tiskem, které rozhodně **vřele doporučuji(!)**. Zde pro ilustraci snad postačí několik příkladů: Str. 3, ř. 3 od konce – etnomuzikologie, str. 32, ř. 4 od konce - žijících lidí s **neanonymizovanými**, str. 53, ř. 11 – **pokojený** bojovník, str. 59, odst. 2, ř. 2. od konce – proto **se** budu **se**, str. 124, ř. 2 - oficiálním **rozhovoru rozhovoru**, str. 125, odst. 5, ř. 2 - **zdrojů**, které se, str. 130, ř. 4 - její otec **expirentoval** na poli spirituality, str. 135, ř. 3. od konce - **Zprávy** o autu se **rozšířili** do všech... etc.

Závěrem důrazně podtrhuji, že považuji práci jednoznačně za zdařilou a mimořádně přínosnou, ve všem splňující i veškeré formální náležitosti. Vzhledem ke všem zmíněným okolnostem, k jedinečnosti tématu v našem kulturním prostředí a ke kvalitě jeho zpracování, rozhodně **doporučuji(!)** práci k obhajobě.

Datum: 30.11.2016, Praha

doc. Mgr. Vlastislav Matoušek, Ph.D.
ÚHV FF UK a KHT HAMU v Praze